

omtale, er Vænningsforslaget Nr. 12, ved hvilket Mindretallet foreslaar og anbefaler, at Tallet paa Adjunkterne og dermed paa Overlærerne bliver det samme som nu, mens Flertallet jo gaar op fra 82 Adjunkter til 93 og fra 27 Overlærere til 31. Den ærede Ordfører omtalte, hvorledes man her havde faaet fastslaaet et langt ringere Antal af Overlærere end det, som den højstærede Minister forlangte. Ja ganske vist; i Fjor forlangte Ministeren 33 Overlærere; Loven gif ikke igennem; i Mar forlanger han 45 og faar 31. Det viser sig altsaa, at naar man struer Fordringerne op, kan det i Reglen hjælpe. Mindretallet ser nu ikke, i hvilken Anledning vi skulle gaa til denne betydelige Forøgelse med 15 ny Embedsmænd; først og fremmest se vi det ikke fra det principale Standpunkt, at vi maa gaa ud fra at vente en Omorganisation, der højst rimeligt ogsaa maa føre til en Reduktion af Skolernes Antal; men selv om dette ikke var, selv om vi ikke gif til det, men tænkte, at vi jaaledes vedtage denne Lønningslov paa Grundlag af det bestaaende, saa er det ikke gaaet op for Mindretallet, og ingen har kunnet overbevise os om, at denne store Forøgelse af Embedsmændene, en Forøgelse med næsten 15 pCt., skulde være nødvendig. Men som jeg udtalte, maa Mindretallet ganske særlig være betænkeligt ved en saadan Forøgelse af Embedsmændenes Antal, naar vi vente — hvad jo ogsaa Flertallet udtalte i Fjor — at en Omorganisation staar for Døren, at en Omorganisation er og bør være nær forestaaende. Jeg berørte nemlig, idet jeg omtalte de Udtalelser, der fremkom fra ærede Medlemmer her i Salen, at der ved det tidligere Lønningsforslags Behandling i 1881 var almindelig Stemning for, at nogle af disse Latinskoler skulde nedlægges. Den samme Stemning har jo stadig vist sig i Folketinget i den første Tid, efter at vi havde faaet vor fri Forsatning. Naar Tinget overhovedet har bestæftiget sig med denne Sag, har den samme Opfattelse været raadende, at det var umødvendigt, at Staten bevarede det store Antal af Latinskoler. Allerede i 1852 nedlagdes Slagelse og Rønne Skoler med en Motivering, hvorved hele Udvalget erkendte Nødvendigheden af at indskrænke de lærde Skolers Antal. I 1855 blev Kolbing lærde Skole nedlagt, og et indflydelsesrigt Medlem her i Tinget, Ticherning, stillede samtidig Forslag om, at Randers og Horsens lærde Skoler skulde nedlægges. Det hedder i Udvalgsbetænkningen, at et Flertal har været stemt for at nedlægge den ene, men fandt dog, at det ikke skulde afgøres i dette Mar. Men samtidig var der Forslag om

ny Bygninger for Randers og Horsens Skoler, og her var hele Udvalget, paa et enkelt Medlem nær, enigt om at erkende, at det ikke var nødvendigt at vedligeholde Randers Skole for Statens Regning, og derfor blev i dette Forslag, om Nybygningerne i Randers og Horsens, Randers Skole strøget. I 1862 fremjattes der her i Tinget ligeledes fra Tichernings Side Forslag om Nedlæggelsen af Metropolitanskolen her i København, og Udvalgets Flertal, det vil sige alle Udvalgets Medlemmer paa et nær, erkendte i sin Betænkning, at de vare enige med Lovforslaget i, at Metropolitanskolen burde nedlægges. Jeg ved, at der er Medlemmer af Mindretallet, som kunne tænke sig en Organisation af Latinskolevæsenet, under hvilken man kunde beholde samtlige Latinskoler, naar de altsaa fik en Omordning, hvorved de virkelige vilde være Undervisningsanstalter for Folket, virkelig kunde opfylde det, som man maatte vente af dem og kunde kræve af saadanne Anstalter, nemlig at de gav den højeste og bedste Oplysning her i Landet. Men paa den anden Side mener Mindretallet ogsaa, hvis Latinskolerne i en væsentlig Grad skulde have det Formaal at være Forberedelsesanstalter for Embedsmænd, skulde producere, om jeg saa maa sige Studenter, for det første, at der kommer adskillige flere Studenter, end dette Land behøver, og dernæst, at det har vist sig, at Studenter meget vel kunne staffles til Veje ved den private Undervisning, saaledes at det vil være aldeles betimeligt sammen med Omorganisationen at gaa til en væsentlig Reduktion af de lærde Skolers Antal. Af den Grund mener Mindretallet, at der er saa meget mere Betænkelighed ved, at vi her forøge Antallet af de faste Lærere, faste Embedsmænd, som nu ere knyttede til denne Institution med 15 ny. Vi mene, at der med Tanken om en Omorganisation, der samtidig medfører Nedlæggelse af forfællelige Skoler, vil blive foregreben, og vi have i den Retning jo indtil for kort Tid siden hørt adskillige Meningsæller her i Salen. Det var endnu saa sent som i sidste Samling, da det samme Lovforslag, som der her Tale om, forelaa til 1ste Behandling, at det ærede Medlem fra Mors (C. Ravn) — der jo som Formand i Lønningsudvalget maa anses for at være en Autoritet i denne Sag, hvorfor jeg særlig fremdrager hans Udtalelse — udtalte: Jeg synes, det vilde være mærkeligt, om man paa samme Tidspunkt, som man vilde forandre Skolernes hele Forhold, vilde gaa til at ansætte 18 ny Lærere. Det fandt det ærede Medlem mærkeligt den Gang, og vi finde det endnu i Mar ligeledes at være